

พัฒนาการของ อ.ส.ม.ท. ในฐานะองค์การข่าวสารของรัฐ

นายวีรชัย วงศ์วีระพัฒนากุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาการสื่อสารมวลชน

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-177-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16695872

THE DEVELOPMENT OF M.C.O.T. AS STATE INFORMATION AGENCY

Mr. Werachai Wongwerapattanskul

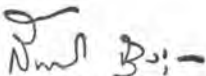
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication
Graduate School
Chulalongkorn University
1995
ISBN 974-631-177-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

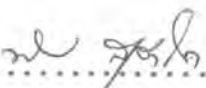
พัฒนาการของ อ.ส.ม.ท. ในฐานะองค์กรข่าวสารของรัฐ
นายวีรชัย วงศ์วีรพัฒนกุล
การสื่อสารมวลชน
รองศาสตราจารย์ วิชา อุตมฉันท

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ งามสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุขชาติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วิชา อุตมฉันท)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ)

C 650833: MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: DEVELOPMENT / M.C.O.T. / STATE INFORMATION AGENCY

VERACHAI WONGWERAPATTANAKUL : THE DEVELOPMENT OF M.C.O.T.

AS STATE INFORMATION AGENCY. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.

VIPA UTAMACHANT, 180 PP. ISBN 974-631-177-8

The purpose of this study is to investigate into the development of M.C.O.T. from the past to present, to see the factors that affect the development of the organization to see how it offer news service to public, as well as to predict directions or tendencies of M.C.O.T. in the future.

The result of the reseach shows that the development of the organization and news service of M.C.O.T. are caused by two important factors : politics and economics. The political factor affects M.C.O.T. in the change of policies, objectives and organization structure. The economic factor affects the change of technology and news service.

Besides, in the part of the study of M.C.O.T. development directions or tendencies in the future , the study finds that M.C.O.T. will develop in four dircetions. First , it will develop to be a politically independent organization by replacing the "established reyal decree" with "the established act of legislation". Second , it will develop to be "a good government enterprise" and to register in the stock exchange of Thailand. Third , it will emphasize on quality programme production. Lastly, it will enlarge the organization business to cover various kinds of mass communication activities.

ภาควิชา.....สื่อสารมวลชน
สาขาวิชา.....สื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อนิติกร.....นาย วัชรชัย วงศ์วิวัฒน์นพกุล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้บรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดี ทั้งนี้โดยได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ วิชา อุดมฉันทน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุชาโค ประธานในการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันมีคุณค่าต่องานวิจัยเป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาไว้ ณ ที่นี้ นอกจากนี้ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลและให้กำลังใจทุกท่อน อันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

ท้ายนี้ผู้วิจัยใคร่กราบขอบพระคุณบิดา มารดา ซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งขอขอบคุณมารดาของภรรยา และภรรยา ที่ช่วยรับภาระดูแลบุตรชายที่ถือกำเนิดมาในระหว่างที่ข้าพเจ้ากำลังทำวิจัย ช่วยให้ข้าพเจ้าสามารถตั้งใจทำการศึกษางานสำเร็จในครั้งนี้

วีรชัย วงศ์วีรพัฒน์กุล

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. สัดส่วนการขยายตัวในด้านรายได้จากค่าโฆษณาทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ระหว่างปี 2525-2526	40
2. สัดส่วนการขยายตัวในด้านรายได้จากค่าโฆษณาทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ระหว่างปี 2527-2533	65
3. ยอดรวมมูลค่าโฆษณาทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7, และ 9 ปี 2528	68
4. อัตราค่าโฆษณา ผู้ชม และรายได้จากรายการข่าว ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.	79
5. สัดส่วนการขยายตัวในด้านรายได้จากค่าโฆษณาทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ระหว่างปี 2534-2536	105

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. ส่วนแบ่งการโฆษณาของสถานีโทรทัศน์ช่อง 3,5,7 และ 9 ในปี 2525-2526	42
2. ส่วนแบ่งการโฆษณาของสถานีโทรทัศน์ช่อง 3,5,7 และ 9 ในปี 2527-2533	66
3. ส่วนแบ่งการโฆษณาของสถานีโทรทัศน์ช่อง 3,5,7 และ 9 ในปี 2534-2536	106

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ท
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ผ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหานำวิจัย	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
คำนิยามและคำศัพท์	10
2. ทฤษฎี แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ทฤษฎีองค์การ	11
ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การเมือง	14
แนวความคิดสังคมข่าวสาร	15
ความหมายของสังคมข่าวสาร	15
เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร	18
สื่อกระจายเสียงเป็นสื่อที่ถูกกำหนดโดยเทคโนโลยี	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
3. ระเบียบวิธีวิจัย	24
ขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	24
การวิเคราะห์ข้อมูล	26

4. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการของ อ.ส.ม.ท.	27
พัฒนาการในชุดที่ 1	28
พัฒนาการในชุดที่ 2	52
พัฒนาการในชุดที่ 3	84
5. ทิศทางและแนวโน้มในอนาคต	123
ทิศทางและแนวโน้มด้านการเป็นอิสระจากการเมือง.....	124
ทิศทางและแนวโน้มด้านองค์การ.....	129
ทิศทางและแนวโน้มด้านเศรษฐกิจ.....	135
ทิศทางและแนวโน้มด้านบริหารในเชิงธุรกิจ.....	142
6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	147
บทสรุป	147
ข้อจำกัดในการวิจัย	154
ข้อเสนอแนะ	155
รายการอ้างอิง	156
ประวัติผู้เขียน	161